

Projekt 5198-00003B: Grundtvig Centeret
Kvalitativ afrapportering for 2018

1. GRUNDTVIG CENTERETS FORMÅL

Centerets hovedformål er at digitalisere og præsentere Grundtvigs trykte værker med indledninger, kommentarer og manuskriptbeskrivelser på et *open source*-format: www.grundtvigsværker.dk. I tillæg til den digitale behandling og bevaring af forfatterskabet kommer centerets øvrige opgaver:

- Forskning i Grundtvigs forfatterskab, liv og efterliv samt
- Formidling af digitaliserings- og forskningsaktiviteterne.

2. GRUNDTVIG CENTERETS ORGANISATION

Centeret hjemmehører institutionelt på Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet. Den digitale udgave *Grundtvigs værkers* aktiviteter foregår i miljøet på Vartov, Farvergade 27, 1463 København K. Forsknings- og formidlingsarbejdet udgår fra afdelingen i Nobelparken, Jens Chr. Skous vej 3, 8000 Aarhus C. Se: <http://grundtvigcenteret.au.dk/centeret/>

Den 31/11 2018 fratrådte Michael Schelde stillingen som centerleder; 1/12 2018 tiltrådte Katrine Frøkjær Baunvig stillingen som centerleder.

3. BESTYRELSEN

Grundtvig Centerets bestyrelse har følgende medlemmer:

MF Karen J. Klint

MF Carl Holst

Fhv. MF Britta Schall Holberg

Direktør Niels Boserup

Professor Ove Korsgaard

I 2018 er der blevet afholdt to bestyrelsesmøder henholdsvis den 15. maj og den 21. november. Bestyrelsen har behandlet Grundtvig Centerets realiserede planer for 2017/18 og taget disse til efterretning samt godkendt de fremadrettede planer for 2018/2019.

4. DIGITALISERING AF GRUNDTVIGS VÆRKER

Udgivelsen af *Grundtvigs Værker* skrider planmæssigt fremad med to årlige offentliggørelser af nyt materiale. I 2018 blev version 1.12 og 1.13 offentliggjort hhv. den 2. april og 1. november.

Med offentliggørelserne 1.12 og 1.13 i 2018 har *Grundtvigs Værker* sammenlagt udgivet 12.153 sider af de i alt 36.964, vi ifølge rammeaftalen skal udgive. Det vil sige ca. 32 % af det samlede korpus. I perioden fra 2019 frem til og med 2029 skal der således udgives 24.811 sider, dvs. 2.256 sider per år i gennemsnit. Af nedenstående oversigt fremgår *Grundtvigs Værkers* seneste fire årsværk.

I 2018 har det gennemsnitlige årsværk været på 2.395 sider. Vi er derfor glade for at have bragt vores produktivitet op på det rigtige niveau ikke mindst fordi vi i 2019 forudser en mindre udfordring for publiceringshastigheden forbundet med overgangen til Det Kongelige Biblioteks Tekstportal (jf. punkt 4.2.).

År	Årsværk
2015	1.544
2016	2.678
2017	1.905
2018	2.395

4.1. Grundtvigs værkers redaktionskomite

Grundtvigs Værker har fortsat i 2018 tilknyttet en editionsfaglig redaktionskomite med flg. medlemmer:

Professor Johnny Kondrup, KU
 Professor Niels Jørgen Cappelørn, KU
 Docent Flemming Lundgreen-Nielsen (emeritus), KU
 Konsulent Espen S. Ore, Oslo Universitet

Redaktionskomiteen har afholdt to møder i 2018 henholdsvis den 31. maj og den 29. november. Redaktionskomiteen har her behandlet editionsfaglige spørgsmål af betydning for udgavens kvalitet.

4.2. Overgang til Det Kongelige Biblioteks Digitale Tekstportal

Det Kongelige Bibliotek ønsker at give adgang til dansk kulturarv og har til dette formål udviklet en online digital platform for tilgængeliggørelse af digitale tekster, som kaldes Det Kongelige Biblioteks tekstportal. KB tilbyder mod betaling tilslutning til denne digitale service til udgivere, som har behov for en digital platform til at publicere tekster. Det Kongelige Bibliotek varetager udvikling, drift og vedligehold af den tekniske infrastruktur omkring tekstportalen og afholder udgifterne hertil. Det Kongelige Biblioteks tekstportal har desuden til formål at bidrage til langtidsbevaring af værdifulde digitale tekster og sikre brugeres adgang hertil nu og i fremtiden. Alle tekster, som udgiver tilgængeliggør på Det Kongelige Biblioteks tekstportal, indlemmer KB i sine digitale samlinger i medfør af pligtafleveringsloven. Dette sikrer digital langtidsbevaring af teksterne som en del af dansk kulturarv.

Grundtvig Centeret ønsker med langtidsbevaring af det digitale materiale for øje at tilkøbes Det Kongelige Biblioteks tekstportal. I 2018 har Centeret derfor ført en dialog med Bibliotekets konsulent Ditte Lauersen og udvikler Bo Krantz Simonsen herom. Dialogen førte til udarbejdelse af en kontrakt for samarbejde om etablering af et såkaldt dynamisk publiceringsprojekt, hvor Grundtvigs værker udkommer med to årlige uploads som hidtil nu blot på Det Kongelige Biblioteks domæne. En testside for Grundtvig værkers tilkobling er udviklet og kan ses på <http://tekster-test.kb.dk/>

Ved årets udgang var der indgået mundtlig aftale om format og betaling [120.000 kr. i udviklingsmedfinansiering og 120.000 kr. i tilkoblingsbidrag]. Den skriftlige kontrakt var udarbejdet og til stod underskrivelse. Den forventede opstart på tilkoblingsprocessen var februar-maj 2019.

4.3. Trafikdata

I de sidste otte måneder af 2017 havde www.grundtvigsværker.dk 13.882 unikke besøgende, 19.051 hjemmesidebesøg i alt. 94.493 sider gennemlæst, 687.124 hits og en båndbredde på 34.06 GB. Det var ikke muligt at indhente data for januar, februar og marts ved affattelsen af forrige årsrapport. Den tilgængelige

data gælder således for perioden 1.4 2017 – 31.12 2017, hvorfor vi har foretaget en estimeret gennemsnits udregning baseret på de øvrige måneders data.

Måned	Unikke besøgende	Antal besøg	Sider	Hits	Båndbredde
Total	13.882	19.051	94.493	687.124	34,06 GB
Helårs estimat	17.352	23.813	118.116	858.905	42.575

I perioden 1.1 2018 – 31.12 2018 er vi imidlertid i besiddelse af data for alle årets måneder. Tallene bekræfter vores grundlæggende fornemmelse af øget relevans og interesseudbredelse blandt brugere af hjemmesiden.

Fig. Besøgsdata fra www.grundtvigsværker.dk 2018

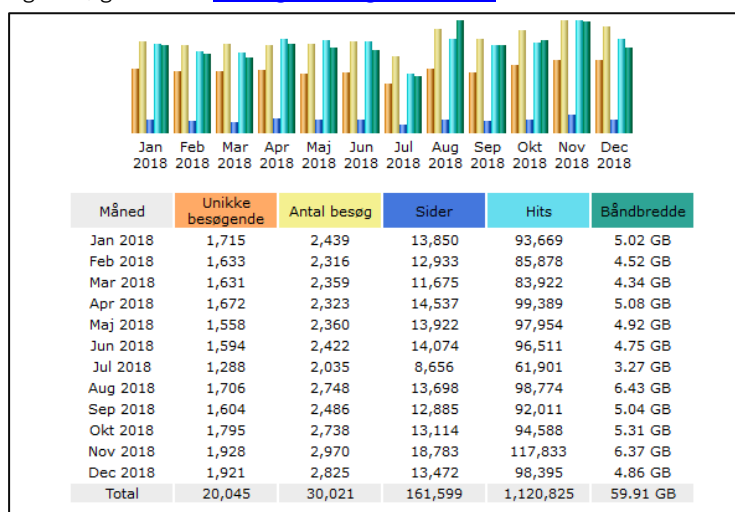
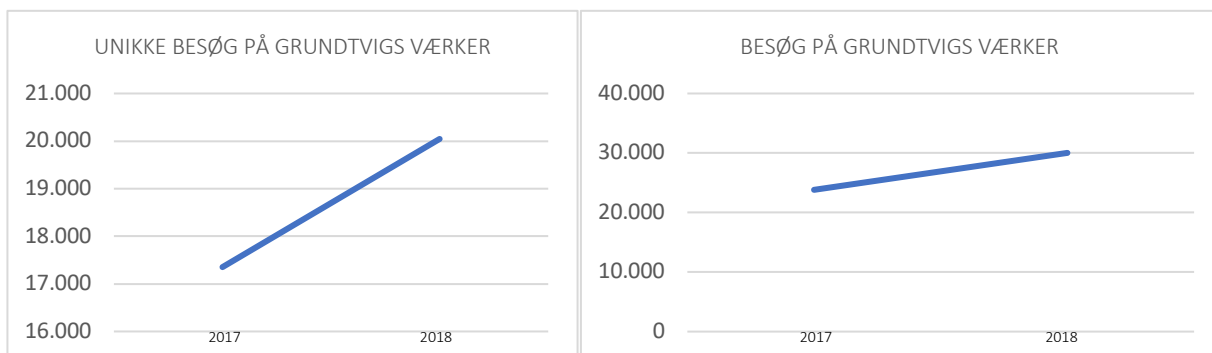

Fig. Forholdet mellem besøg på www.grundtvigsværker.dk i 2017 og 2018

	Unikke besøgende	Antal besøg	Sider	Hits	Båndbredde
2017	17.352	23.813	118.116	858.905	42,575
2018	20.045	30.021	161.599	1.120.825	59,910

Vi kan se, at såvel det samlede antal besøg som spredningen i besøgene er i vækst. Denne tendens ønsker vi at fastholde. Fremadrettet – jf. afsnit 4.2 – vil Grundtvigs Værker blive integreret i Det kongelige

Biblioteks visningsapplikation og tekstsøgninger gennemføres her på tværs af en lang række forfatterskaber. Det vil erfaringsmæssigt betyde flere søgninger i alle de tilknyttede værker – således også Grundtvigs Værker.

4.4. Seminar om fælles applikationer til digitale udgaver

7. juni 2018: GENERIC PLATFORMS i samarbejde med DIGHUMLAB, KB og DSL Seminar om Fælles applikationer til digitale udgaver og resurser. På engelsk:

Keynotes

- * Karola Söderman, Director of information, The Society of Swedish Literature in Finland (SLS)
- * Niklas Liljestrand, Director of system development, The Society of Swedish Literature in Finland (SLS)
- * Dr. Samuel Müller, Managing Director of the Forum für Edition und Erschliessung (FEE) of Basel University, O
- * Ellen Nessheim Wiger, National Library of Norway, Oslo,
- * Karen-Magrethe Österlin, University College South Denmark,
- * Ditte Laursen, The Royal Library, Copenhagen,

5. FORSKNING

Til centeret er knyttet to ph.d.-stipendiater Sophie Bønding og Brian Degn Mårtenson samt ekstern lektor Thorstein Balle.

Den 10. oktober 2018 forsvarede editionsfilolog ansat ved Grundtvig Centeret Vanja Thaulow sin ph.d.-afhandling *Herren Stridsmand. Retorisk kritik af N.F.S. Grundtvigs teologiske polemik i perioden 1810-1825*. Hun blev tildelt ph.d.-graden i teologi.

1. januar 2018: Ansættelse af seniorforsker, Lone Kølle Martinsen i en fireårig tidsbegrænset stilling med udløb d. 31. december 2021. LKM har tidligere været tilknyttet den videnskabelige komite:

Der er tilknyttet en videnskabelig komite til Grundtvig Centeret. Komiteen vælges for tre år ad gangen og for perioden 2016 – 2019 har komiteen følgende medlemmer:

Professor Ove Korsgaard, AU (formand)
Professor Niels Henrik Gregersen, KU
Professor Bengt Kristensson Ugglå, Åbo Akademi, Finland
Lektor Per Mouritsen, Aarhus Universitet
Adjunkt Lone Kølle Martinsen, Syddansk Universitet (udtrådte ved sin ansættelse på centeret)

I 2018 har centeret eller den videnskabelige komite gennemført følgende aktiviteter:

5.1. Konferencer, seminarer og masterclasses

29.-30. januar 2018: Konferencen *Medborgerskab mellem følelse og fornuft*

Keynotes

- * Lektor Per Mouritzen, AU
- * Lektor Jens Erik Kristensen, AU
- * Professor em. Ove Korsgaard, AU
- * Professor MSO Tine Damsholt, KU
- * Professor Lars Trägärdh, Ersta Sköndal Bräcke Högskola
- * Dr. Elie Hindy from Notre Dame University-Louaize, Libanon
- * Professor, dr. Cok Bagger, Utrecht Univeristy
- * Lakshmi Sigurdsson, UCC

16. januar 2018: Masterclass med dr. phil. Erik Nørr: *Skolesystemet 1814 – 1850.*

20. – 21. August: *Kampen om kvinden i 1800-tallet* på Kvindemuseet i Aarhus

Keynotes

- * Karen Valgarda, KU
- * Sune Auken, KU: *Grundtvig og den nordiske mytologis kvindeskikkelser*
- * Klaus Nielsen, GC, AU: *Om at forske i Grundtvigsværker.dk*
- * Eira Juntti, Hilsinki: *The Concept of Nainen (woman) in 19th century Finland*
- * Audur Hauksdottir
- * Henrik Yde, GC, AU
- * Sophie Bønding, GC, AU
- * Astrid Elkjær Sørensen, KU
- * Ove Korsgaard; AU

29. August: Møde i Kulturministeriet vedr. digitalisering af kulturarvsværdier

8.-10. Oktober: Seminarer i forbindelse med udgivelsen af N.F.S. Grundtvig: *L'écôle pour la vie* på Maison du Danemark; Bibliotheque J. Vrin samt Bibliotheque Nordique, Sorbonne, Paris

29. Oktober: Seminar i forbindelse med udgivelsen af N.F.S. Grundtvig: *L'écôle pour la vie* på Bordings Friskole, København.

5.2. Øvrige projekter

Forskergruppen *Scandinavian Creation Theology* (SCT)

SCT har flg. formål: Deltagende institutioner: Lunds Universitet, Oslo Universitet, Åbo Akademi, Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Svenska Kyrkans Forskningsenhet samt Grundtvig Centeret Der er indgået en femårig samarbejdsaftale mellem Svenska Kyrkans Forskningsenhet og Grundtvig Centeret.

25. – 26. oktober 2018: Seminar afholdt i København

20. marts 2019: Planlægningsmøde mhp. Forskningsansøger

21.- 22. marts 2019: Konference i Stockholm

April 2019: Bogudgivelse med bidrag fra seminar på AAR, Boston
August 2020: Konference på Wabash College, [Crawfordsville, Indiana](#)
2021: Konference på Universitetet i Oslo

5.3. Udgivelser

Udgivelser med støtte fra centeret

- * *Human Comes First. The Christian Theology of N.F.S. Grundtvig*, Aarhus Universitets Forlag
- * *Nyaars-Morgen*, N.F.S. Grundtvig v. Steen Tullberg, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Gyldendal
- * *L`école pour la vie*, N.F.S. Grundtvig oversat af Marc Auchet og med indledning af Ove Korsgaard, Jean-Francois Dupeyron, Christophe Miqueu samt France Roy. Udgivet på J. Vrin, Paris
- * "Om udgaven *Grundtvigs værker*. Opbygning, principper og status", Klaus Nielsen i: *Grundtvig Studier* 2017.
- * *Livtag med Grundtvig og Løgstrup*, redigeret af Michael Schelde og David Bugge, Forlaget Klim.
- * *Skandinavisme*, redigeret af Jes Fabricius Møller, Ruth Hemstad og Dag Thorkildsen, Syddansk Universitetsforlag.

Lone Kølle Martinsen

- * Martinsen, Sissel Bjerrum Fossat & Rasmus Glenthøj (red.): *Konfliktzonen Danmark: Stridende fortællinger om dansk historie*. København: GADS FORLAG. 349 s.
- * Martinsen, Sissel Bjerrum Fossat & Rasmus Glenthøj: Prolog: Historier om Danmark, (Fossat, Glenthøj, Martinsen, red.): *Konfliktzonen Danmark: Stridende fortællinger om dansk historie* (København: GADS FORLAG.
- * Martinsen, Herslund, Michael, & Kjærsgaard, Kristine: "Grundtvig, folk og fællesskab," (Fossat, Glenthøj, Martinsen, red.): *Konfliktzonen Danmark: Stridende fortællinger om dansk historie* (København: GADS FORLAG.
- * Martinsen & Bjerrum Fossat, Sissel og Skov, Jesper Lundsby: "Kampen om kvinden: Begrebshistoriske perspektiver," (Holm et al. red.). *Historiske perspektiver på køn, Kvinder, Køn & Forskning*, no. 4.
- * Martinsen & Oelsner, Gertrud: "Nationalsymbol med gren og gevær: Den tapre landsoldat som visuelt motiv i Danmarkshistorier," (Magnussen, Anne, Sinclair, Kirstine, og Sylvest, Casper, red.): *Visuel Historie. Tilgange og eksempler*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- * Martinsen: "Danmarks største Digterinde: Skitse til en vurdering af Grundtvig og Ingemann i et køns- og følelshistorisk perspektiv," (Baunvig, Katrine Frøkjær, red.) *Den gode og den onde. Stemning, tone og følelse i Grundtvigianismen og Brandesianismen*. København: Eksistensen.
- * Martinsen: "Queer, kærlighed og kunst i 1800-tallet: Lucie Maries kamp," (Fossat, Sissel Bjerrum & Martinsen, L.K) (red.): *Venus, Lucie og Margrethe: Kvindehistorier i kultur, religion og politik*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- * Martinsen: "Emotionelle (læse)fællesskaber: Den historiske roman og kollektive nationale identiteter efter 1814", (Humblebæk, Carsten, Müller, Henrik Høgh, Kristian Nielsen, red.) *Stat og Nation. Identitet og Fortælling* København: Nyt fra Samfundsvidenskaberne.

- * Martinsen: "Narrative Literature in Denmark," Joep Leerssen (ed.): *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Brian Degn Mårtensen

- * *Ånd og ideal - om at turde drømme om en bedre verden*. Fjordager, 2018
- * *Mennesket som mål - skole og uddannelse i et kritisk perspektiv*. Akademisk Forlag, 2018

Sophie Bønding

- * Bønding, Sophie (2018). "Danish Perspectives - N.F.S. Grundtvig", in: Jürg Glauser, Pernille Hermann & Stephen A. Mitchell, eds., *Handbook of Pre-Modern Memory Studies 2*. Turnhout: De Gruyter. 782-787.

6. FORMIDLING

Lone Kølle Martinsen

- * Diverse formidling i forbindelse med udgivelsen af Konfliktzonen Danmark: Stridende fortællinger om dansk historie, fx samtale med Christoffer Emil Bruun på Bogforum og interview i Deadline.
- * Oplæg om Grundtvig og dansk kønshistorie for Odense Katedralskole (gymnasium).

Brian Degn Mårtensen

- * "On Godly Assemblies" (introduction). I: Broadbridge, Edward (ed): *Human Comes First. The Christian Philosophy of N.F.S. Grundtvig*. Aarhus University Press 2018
- * "On Religious Persecution" (introduction). I: Broadbridge, Edward (ed): *Human Comes First. The Christian Philosophy of N.F.S. Grundtvig*. Aarhus University Press 2018
- * "The Christian Church and German Theology" (introduction). I: Broadbridge, Edward (ed): *Human Comes First. The Christian Philosophy of N.F.S. Grundtvig*. Aarhus University Press 2018

Thorstein Balle

24 Foredrag med emnet *Grundtvigs oplysnings- og skoletænkning* eller *Grundtvigs biografi, hans vej til Vartov og hans tanker om kirke og kristendom*. Her er et udvalg:

- * 27/2 Tårnby AOF
- * 14/3 UCC Kulturformidlerstuderende
- * 21/8 Skørbæk-Ejdrup Friskole
- * 30/8 Bøvling m.fl. valgmenigheder
- * 7/9 Roskilde Højskoleforening

- * 8/9 Amager Slægtsforskningsforening
- * 15/11 Efterskoleforeningen/skolesekretærer
- * 18/11 Russiske lærere

Sophie Bønding

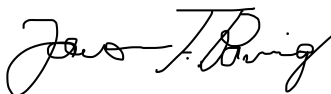
- * "Praising the Pagan Gods: N.F.S. Grundtvig's poetisation and cultivation of the collective past", Workshop i Forskningsenhed for Europæisk Middelalder, Aarhus Universitet, 23. April 2018
- * "N.F.S. Grundtvig og den nordiske mytologi: Dannekvindens øje for det danske guld", *Kampen om kvinden i 1800-tallet*, Aarhus Universitet og Kvindemuseet, Aarhus, 20-21. august 2018
- * "Kosti mun ek gera yðr... at þér skuluð reyna, hvár betri er trúan: 'Accumulation' and 'Eradication' as Strategies of Christianisation", *17th International Saga Conference*, University of Iceland, Reykjavik, 12.-17. August 2018

Michael Schelde

- * 18. april 2018: *N.F.S: Grundtvig: Samtid, tanker og virkning*, Beder Kirke.

Katrine Frøkjær Baunvig

- * "Hvad gør andre?", oplæg ved høring i folketingets fællessal om mulighederne for et digitalt H.C. Andersen projekt d. 12. december 2018

Katrine Frøkjær Baunvig
Centerleder